

A la rodalia de Notting Hill (Belfast Sud) hi ha una carretera, la Malone Road, que recorre els petits turons, verds com la gespa del camp de golf de Balmoral enfront del qual el Govern d'Irlanda construeix una residència de 5,1 milions d'euros. Un grapat de casalicis nobles transformats avui en hotels d'inevitable aire senyorial puntegen discretament el camí. Fa tres anys que el nou edifici va aixecant-se, rajol a rajol, amb finestres de vidres blindats i murs de contenció a prova d'explosions. La versió oficial és que aquesta infraestructura pertany al departament de Comerç, de manera que alts funcionaris faran servir les sis habitacions i nou cambres de bany, el gimnàs i la llibreria mentre negocien contractes amb empreses de la regió. Les males llingües, però, asseguren que forma part del pla B. En diuen "el búnquer de Bertie", per a Bertie Ahern, primer ministre de la República d'Irlanda des del juny del 1997. Els republicans –partidaris de la reunificació amb Irlanda, majoritàriament catòlics– hi veuen un pas d'allò més natural en la normalització política de l'illa, mentre que els unionistes probritànics, de fe protestant, tremolen davant l'expectativa que el pla B esdevinga l'única opció en un futur no gaire llunyà per als sis comptats d'Irlanda del Nord que van quedar sota govern del Regne Unit quan la resta, vint-i-sis, van independitzar-se durant la primera dècada del segle XX.

Fa quatre-cents anys que les dues comunitats lluiten a mort a causa de les seues diferències identitàries, culturals i religioses. Des del segle XII, afirmen alguns historiadors. Tanmateix, l'octubre passat hi hagué un acord, anomenat l'acord de Saint Andrews, que especifica la cronologia que seguirà la consecució de la pau en aquesta punta del món: el dia 20 de novembre, el Parlament britànic de Westminster posarà en marxa la legislació necessària per a la devolució de l'autogovern i la reobertura de Stormont, la cambra baixa d'Irlanda del Nord; el dia 24, Stormont nomenarà el seu primer ministre i el viceprimer ministre (segons el pacte, aquests haurien de ser el reverend unionista Ian Paisley del DUP i el republicà del Sinn Féin Martin McGuinness). Llavors, el març del 2007 vindrà l'hora

A final de novembre està previst que Irlanda del Nord reobri el seu Parlament. Per fer-ho possible, però, el 10 de novembre el partits polítics de l'Ulster han de ratificar l'acord de Saint Andrews, el pla proposat per Londres i Dublín. Si l'accepten, republicans i unionistes seuran, per fi, cara a cara.

Una casa a Belfast

de les eleccions, que permetran que a final de mes comence a funcionar el Parlament en ple. Això sí, abans, el dia 10 de novembre, els partits implicats han de ratificar l'acord mateix. Perquè si no ho fan, vindrà el pla B.

Balleu, maleïts. "El sector protestant és el menys feliç amb el procés que s'engegà després del Good Friday [el 1998, l'Exèrcit Irlandès d'Alliberament, IRA, i els paramilitars unionistes cessaren el combat armat]", explica a EL TEMPS Martin Melaugh, director de l'Arxiu del conflicte a la Universitat de l'Ulster, que en recull informació des del 1968. Segons Melaugh, "per als unionistes és molt difícil acceptar que el Sinn Féin, la branca política de l'IRA, haja de compartir el govern amb ells". Tanmateix, l'acord de Saint Andrews és ben explícit: afirma que els poders polítics han de comptar amb una representació equilibrada de totes dues comunitats i que les decisions clau només seran admeses si les aprova el 40% de cada una de les parts. Segons Melaugh, el Sinn Féin afronta el repte amb majors garanties, "els seus líders han demostrat que mantenen el control sobre els militants de base i no es deixen pressionar pels radicals".

Peter Hein, secretari d'Estat, el britànic, per Irlanda del Nord ha descrit l'acord de Saint Andrews com una "coreografia" que tothom ha de seguir per-

què la regió deixi definitivament enre el conflicte que l'escanya econòmicament i culturalment. Si és així, per desgràcia, ja s'hi han fet dos mals passos: la reunió entre Gerry Adams, líder republicà, i el reverend Paisley, que havia de tenir lloc el 17 d'octubre, hagué de ser desconvocada, i tampoc no va realitzar-se la trobada entre Hein i els representants polítics nord-irlandesos el dia 31. Pitjor encara, dimecres primer de novembre, paramilitars unionistes atacaven tres botigues a Belfast escasses hores abans que el *chancellor* Gordon Brown es trobés amb diputats de la regió. "La pau no és únicament

l'absència de violència —comenta Martin Melaugh— malgrat que és primordial. Cal tenir en compte que les anomenades línies de la pau, els murs de separació entre les comunitats catòlica i protestant, encara estan drets i ningú no ha demanat de retirar-los. Ningú.” Hein, el “governador civil” del govern de Londres a Irlanda del Nord, ha declarat que aquestes darreres bombes “no desviaran el procés de l’acord de Saint Andrews”, mentre que els portaveus del Sinn Féin a Belfast les descrivien com “bombes contra la pau.”

Curiosament, en els últims temps les autoritats britàniques i el Sinn Féin coincideixen, potser més del que els agradaria, en els seus punts de vista. Quan fa poc més d’una setmana, els unionistes del DUP van manifestar-se en contra d’acceptar el trasllat de les competències policials i de justícia per impedir que els republicans hi posen les mans, Hein va dir que els petits desacords no aturarien l’acord final, i els republicans, que “al març tot rutllarà com toca”.

El Pla B. És bastant senzill d’imaginar quina podria ser l’alternativa al fracàs

de l’acord de Saint Andrews. El Govern de la República d’Irlanda ha promès exempcions fiscals, ajuda financera, i defensa una acció urgent i ràpida en el restabliment del curs polític a Irlanda del Nord que permeta generar la iniciativa empresarial, relançar l’economia dels sis comptats. Actualment, un 60% de la població treballadora és a sou del sector públic. Tal vegada, el primer ministre Bertie Ahern només persegueix la victòria en les eleccions que s’acosten el 2007 quan pugui vanter-se davant l’electorat d’haver resolt el problema nacional irlandès. Tal vegada, però, es tracta simplement de preparar de la millor manera possible allò que és inevitable. Per part del Govern britànic, Tony Blair ha avançat la injecció de 1.500 milions d’euros anuals durant cinc anys, la destinació dels quals serà la reconstrucció d’Irlanda del Nord. També, és clar, seria rendible per als laboristes del Regne Unit que Saint Andrews funcionés. Perquè si no va endavant, Londres promet tancar l’aixeta: ni suport econòmic, ni Parlament, ni sous (uns 4.500 euros el mes) per als diputats de Stormont. Al capdavant, què faria Westminster d’una

Irlanda del Nord on aviat la població catòlica superarà el 50%? Tornar a aplicar la *direct rule*?, sotmetre la regió als dictats i als interessos d’un grupat de parlamentaris amb casa pairal a Buckinghamshire i conculcar brutalment els drets civils de la comunitat catòlica com succeïa el 1969? El pla B és la retirada de fet del Govern britànic i que les regnes del futur de la regió les prengui el Taoiseach, el Govern d’Irlanda, ara sí, unida.

En els darrers dotze mesos, segons el Servei de Policia d’Irlanda del Nord (PSNI), 2.335 persones han rebut amenaces de mort relacionades amb el conflicte polític. Una d’elles ha estat Aine de Baroid, alta funcionària irlandesa d’Afers Estrangers, que s’ha traslladat a Dublín. Desmond Rea, del PSNI, ha dit que “era una persona”. El Sinn Féin, tradicionalment contrari a admetre el parer del PSNI, ara li ha donat la raó. El PSNI arrossega encara un passat de repressió i ignomínia, però avui un de cada tres agents ja són catòlics. El pla B sona més a pla A cada dia que passa.

*Victorià Jiménez
Londres*

Si s’arriba a un acord per restablir el Parlament de Stormont, Ian Paisley (a la dreta), del DUP, serà el primer ministre i Martin McGuinness (a l’esquerra), del Sinn Féin, el viceprimer ministre.

